

Spreekbeurt Nederlands Orkanen

Spreekbeurt door een scholier
1703 woorden
4 december 2008

★ 5,9

437 keer beoordeeld

Vak

Nederlands

Inhoudsopgave;

- Waarom dit onderwerp?
- Hoe ontstaan orkanen?
- Waar en wanneer komen orkanen voor?
- Schaal en soorten orkanen
- Benaming
- Gevolgen
- Afzwakking
- Verschil met tornado's
- Voorbeelden van orkanen
- Orkanen in Nederland, kan dat?

Waarom ik dit onderwerp heb gekozen;

Ik heb dit onderwerp gekozen omdat:

- het een maatschappelijk onderwerp is; veel mensen zijn er mee betrokken
- Het me fascinerend leek en ik er niet veel van wist
- En het een enorme invloed heeft op de mensen die er elk jaar weer problemen mee hebben
- Iedereen wel weet wat een orkaan ongeveer is, maar niet iedereen weet hoe het nou precies ontstaat en wat er kan gebeuren.

Hoe ontstaan orkanen;

Ik denk dat iedereen wel weet wat een orkaan is, een soort super-storm met krachtige ronddraaiende wind met veel bewolking, zware buien en hevig onweer.

Orkanen hebben in veel gebieden ander namen;

- In het Caribische gebied heten ze hurricanes.
- Bij de Indische oceaan heten ze cyclonen.
- In het oosten van Azië heten ze tyfoons.
- In Australië heten ze Willy-willies
- Maar de officiële naam is een tropische wervelstorm.

Orkanen ontstaan vooral boven oceanen in gebieden tussen de evenaar en de keerkringen, ze komen vooral voor in de zomer wanneer het zeewater warm is. De warme lucht veroorzaakt boven het warme zeewater een sterke verdamping en stijgende lucht. Er ontstaat een zo genoemde Cumulonimbuswolk;

rond, witte wolk waardoor de orkaan harder kan waaien. De stijgende lucht zal gaan condenseren, bij de condensatie komt warmte vrij waardoor er nog meer lucht zal gaan stijgen. Door krachtig, ronddraaiende winden zal de condenserende lucht snel gaan ronddraaien en zich gaan verplaatsen. Er ontstaat een orkaan.

Waar en wanneer ontstaan er orkanen;

Per jaar ontstaan er ongeveer 100 tropische depressies (=sterke storm), waarvan tweederde uitgroeit tot een orkaan (windsnelheid boven de 118 km/u, wat dus windkracht 12 inhoudt). In de Atlantische oceaan groeien er gemiddeld zes tropische depressies uit tot een orkaan.

Orkanen komen zoals ook te zien is op de kaart, niet het hele het jaar voor. Er zijn specifieke periodes wanneer orkanen gevormd worden. Het topseizoen van de orkanen richting de VS en het Caribische gebied en de typhonen in de Grote Oceaan loopt van augustus tot oktober.

Dat betekent niet dat er in november geen orkanen kunnen zijn. Een orkaan kan normaal gesproken alleen ontstaan in zeewater van minimaal 26 graden Celsius. Maar ook hier bestaan uitzonderingen voor, bijvoorbeeld in 2005: Toen had het zeewater een temperatuur tussen de 21 en 23 graden, en toch ontwikkelden er zich 2 orkanen.

Schaal en soorten orkanen;

Een schaal wordt gebruikt om aan te geven hoe sterk een storm is. Ook bij orkanen heb je een schaal; de schaal van Saffir-Simpson, vernoemd naar de meteorologen die hem hebben bedacht.

De Saffir-Simpson schaal is opgedeeld in vijf schalen met windsnelheid als de belangrijkste factor en wordt gebruikt om de verwachte schade en overstromingen aan de kust in te schatten. Als de windsnelheid boven de 118 km/u (windkracht 12) komt dan kan de storm een orkaan genoemd worden en is de Saffir-Simpson schaal van toepassing.

Schaal van Saffir-Simpson en soorten orkanen;

Categorie 1; Zwak, windsnelheden van 119km/u – 152km/u

Categorie 2; Matig, windsnelheden van 153km/u – 176km/u

Categorie 3; Krachtig, windsnelheden van 177km/u – 208km/u

Categorie 4; Zeer krachtig, windsnelheden van 209km/u – 248km/u

Categorie 5; Verwoestend, windsnelheden van 249km/u >

Benaming;

Beroemde orkanen kun je herkennen aan jongens- en meisjesnamen. Dit geldt voor de orkanen in Amerika. Maar in China, Japan, Vietnam, Thailand en Korea gebruiken ze die benaming niet. Ze gebruiken hier ook namen, maar dan van goden. Bijvoorbeeld; Prapiroon en Dianmu. Prapiroon is de regengod en Dianmu is de Moeder van de Bliksem.

In het Caribisch Gebied worden namen gebruikt van de heiligen van diezelfde dag. In 1928 werd de orkaan San Filipe genoemd, maar op de dezelfde dag kwam er nog een orkaan; San Filipe 2e.

In Australië werden er rond de 19e-20ste eeuw voor het eerst vrouwelijke namen gegeven aan orkanen. Na de Tweede Wereldoorlog werden in het Caribisch gebied meisjesnamen op volgorde van het alfabet gebruikt. Later werd toch, na vele protesten van "het vrouwelijke kamp", ook jongensnamen in de volgorde van het Alfabet gebruikt.

De WMO (staat voor: Wereld Meteorologische Organisatie) heeft namenlijsten van 21 namen in alfabetische volgorde. Bij het benoemen van orkanen komen iedere zes jaar dezelfde namen voor. De letters Q, U, X, Y en Z worden niet gebruikt, omdat hiervoor te weinig namen mee beginnen. Steeds weer, als er een nieuwe hevige orkaan is geweest waarbij veel mensen zijn omgekomen of waar veel schade bij was, wordt de naam van de orkaan van de lijst afgehaald en komt er een nieuwe naam voor in de plaats. Sinds 1954 zijn er al 64 namen van de lijst gehaald en vervangen door nieuwe.

2005: 2004: 2003: 2002:

Dennis Charley Isabel Isidore

Katrina Frances Juan Lili

Rita Ivan

Stan Wilma

Deze namen zijn als voorbeeld uit de lijst gehaald en vernieuwd. Ook Adolph is van de namenlijst verwijderd, omdat deze van Adolf Hitler komt. Deze is om vele politieke redenen van de lijst gehaald.

Gevolgen;

Bij een orkaan loop je grote risico's en ontstaat er veel schade. Rond vliegende dakpannen, schoorsteenkapen of puin, schuttingen die omwaaien, takken die afbreken of bomen die ontworteld worden leveren levensgevaarlijke situaties op en kunnen wegen en spoorlijnen blokkeren. De schade en het gevaar boven land wordt vooral veroorzaakt door zeer zware windstoten, die auto's van de weg kunnen blazen en waardoor fietsers omver kunnen vallen.

Tijdens windstoten kan de windsnelheid boven land 100 tot 150 kilometer per uur bereiken. Op zee levert een orkaan meters hoge golven op en zit de lucht vol schuim en zeewater. Schepen raken dan in moeilijkheden. De orkaan kan op zee ook overstromingen op land veroorzaken. In laag-gelegen kustgebieden veroorzaakt de overstroming vaak meer schade dan de orkaan zelf.

Afzwakking;

Een orkaan kan op verschillende manieren afzakken. Zoals eens genoemd, heeft een orkaan warm oceaanwater nodig als voedingsbron. Als een orkaan dus over koeler oceaanwater trekt wordt deze voedingsbron weggenomen en zal de orkaan in kracht afnemen.

Hetzelfde gebeurt als een orkaan aan land gaat, ook dit wordt een snelle afzwakking van de orkaan. Dit betekent niet dat er weinig gebeurt boven land. Wanneer een orkaan over land trekt gaat dit gepaard met zeer veel regen (meestal 100-300 mm binnen 24 uur) en mogelijk enkele tornado's, die een nog hogere windsnelheid hebben en zeer veel schade veroorzaken.

Verschil met Tornado's;

Iedereen kent orkanen en tornado's, en vele denken dat het hetzelfde is, maar het zijn twee totaal verschillende stormen. De verschillen:

- Grootte; een orkaan kan honderden kilometers breed zijn, terwijl een tornado nooit groter wordt dan 800 meter doorsnee.
- De plek van het ontstaan; orkanen ontstaan boven de oceaan. Maar tornado's ontstaan meestal boven land waar 2 luchtstromen botsen.
- De tijd van de storm; een orkaan kan maximaal een week duren, en tornado meestal een kwartier.

- Gevolgen; orkanen zijn vaak veel groter en duren langer, daarom richten ze meer schade aan op een grotere schaal.
- Snelheid; Een tornado heeft een veel hogere snelheid dan een orkaan, een tornado kan snelheden halen van 450 km/u. Terwijl een orkaan 248 km/u > kan zijn, en nooit de 450 km/u kan halen.
- Verwachtingstijd; Een orkaan kun je van te voren zien aankomen, een tornado komt volkomen onverwacht.

Voorbeelden van orkanen;

Er zijn natuurlijk veel voorbeelden van orkanen, hier een paar orkanen die geschiedenis hebben geschreven;

Wilma; De orkaan Wilma is de sterkste orkaan die ooit is gemeten. Dat heeft het Amerikaanse Nationale Orkanen Centrum (NHC) 19 oktober 2005 bekendgemaakt. De orkaan Wilma nam eerder op de dag al verder in kracht toe en bereikt windsnelheden van meer dan 250 kilometer per uur. Wilma is daarmee een orkaan van de vijfde categorie.

Mitch; De orkaan Mitch zorgde in de periode vanaf 22 oktober 1998 tot begin november 1998 voor meer dan 25.000 slachtoffers. Het was daarmee de dodelijkste orkaan in het Caribische gebied sinds 200 jaar.

Gustav; De kracht van de orkaan Gustav is op 30 augustus 2008 toegenomen tot een "extreem gevaarlijke" storm van de vierde categorie op een schaal van vijf. Het centrum registreerde windsnelheden van 230 kilometer per uur.

Katrina; De orkaan Katrina was de elfde storm, de vierde orkaan en de derde grootste orkaan van het Atlantische orkaanseizoen in 2005. Toen ze het land naderde verwachtte men dat ze de op een na sterkste orkaan in de geschiedenis van de Verenigde Staten zou zijn.

Dat veranderde niet toen Katrina aan land kwam. Katrina was wel de meest bekende en verwoestende orkaan.

Veel mensen waren van tevoren geëvacueerd, maar niet iedereen, vele te laat en andere dachten dat het maar een orkaantje zou zijn. Dat gebeurde ook in New Orleans, waar veel slachtoffers en verwoestingen waren. Dijken waren doorgebroken, huizen verwoest en onder water gelopen, winkels werden leeggeroofd door de achtergebleven mensen. Honderden mensen raakten gewond of stierven.

Katrina is van de namenlijst afgehaald, omdat ze nooit meer zo'n verwoestende orkaan als Katrina willen.

Orkanen in Nederland, kan dat?;

Orkanen hebben om te ontstaan een watertemperatuur van minimaal 26 graden Celsius. Ons zeewater is geen 26 graden Celsius. Dus je zou zeggen dat een orkaan hier niet kan komen.

Toch ontstaan er zelden kleine orkaantjes in Nederland.

Dat gebeurde vorige eeuw, in 1944 in de 2e wereldoorlog. Er waaide toen een wind van 122 km/u. Er was toen best veel schade voor een categorie 1; bomen waren omgewaaid en ontworteld, takken lagen over de wegen en sommige daken waren van de huizen afgeblazen. Gelukkig kan dit niet vaak voorkomen, want orkanen komen vooral voor bij de evenaar (;warme zeewater).

Dus je hoeft je geen zorgen te maken!